

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2001/282

Karar Sayısı : 2004/34

Karar Günü : 17.3.2004

R.G. Tarih-Sayı :07.05.2004-25455

İTİRAZ YOLUNA BASVURAN : Danistay Onuncu Daire

İTİRAZIN KONUSU : 10.7.1953 günlü, 6136 sayılı Atesli Silahlar ve Bıçaklar ile Diger Aletler Hakkında Kanun'un 7. maddesinin 4534 sayılı Yasa ile degistirilen son fikrasında yer alan "... (bu maddenin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinde sayılanlar hariç) ..." ibaresinin, Anayasa'nin 2. ve 10. maddelerine aykırılığı saviyla iptali istemidir.

I- OLAY

Atesli Silahlar ve Bıçaklar ile Diger Aletler Hakkında Yönetmeliğin degisik 16. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Kanunun 7 nci maddesinin (1) numaralı bendinde sayılanlar hariç..." ibaresinin iptali istemiyle açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'nin 2. ve 10. maddelerine aykiri olduğu kanısına varan Danistay Onuncu Daire iptali için basvurmıştır.

III- YASA METINLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

10.7.1953 günlü, 6136 sayılı Atesli Silahlar ve Bıçaklar ile Diger Aletler Hakkında Kanun'un 7. maddesinin 4534 sayılı Kanun ile degistirilen, itiraz konusu kuralın da yer aldığı son fıkrası şöyledir:

"Atesli silahla islenen cürümlerden hükümlü bulunanlar ile taksirli suçlar hariç olmak üzere bir yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkum olanlara (bu maddenin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinde sayılanlar hariç); affa ugramış olsalar bile hiçbir suretle atesli silah tasima ve bulundurma izni verilemez."

B- İlgili Yasa Kuralı

6136 sayılı Yasa'nin 7. maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Atesli silahlari ancak;

1. Cumhurbaskani, Basbakan ve Bakanlar, Yasama Organi Üyeleri ile bu görevlerde bulunmuş olanlar,

...

Tasiyabilirler veya mesken ya da isyerinde bulundurabilirler."

C- Dayanilan Anayasa Kurallari

Basvuru kararında, Anayasa'nin 2. ve 10. maddelerine dayanilmistir.

IV- ILK INCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Mustafa BUMIN, Samia AKBULUT, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOGLU, Aysel PEKİNER, Mahir Can ILICAK, Rüstü SÖNMEZ, Ertugrul ERSOY, Tülay TUGCU ve Ahmet AKYALÇIN'in katilimlariyla 17.5.2001 günü yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadigindan isin esasinin incelenmesine oybirligiyle karar verilmistir.

V- ESASIN INCELENMESI

Basvuru kararı ve ekleri, isin esasina iliskin rapor, itiraz konusu kural, dayanilan Anayasa kurallari ve bunların gerekçeleri ile diger yasama belgeleri okunup incelendikten sonra geregi görüsölüp düşünöldü:

Basvuru kararında, 6136 sayili Yasa'nin 4534 sayili Yasa ile degistirilen 7. maddesinin son fıkrasında, affa ugramis olsalar bile atesli silahla islenen cürümlerden hükümlü bulunanlar ile taksirli suçlar hariç olmak üzere bir yıldan fazla hürriyeti bağlayici cezaya mahkum olanlara hiç bir suretle atesli silah tasima ve bulundurma izni verilemeyecegi kabul edilmisken, aynı maddenin birinci fıkrasının 1 numarali bendinde sayılanların hariç tutulması, bu fıkrada belirtilen suçlardan hükümlü olmaları nedeniyle hukuksal durumları aynı olan kişiler arasında hakli bir nedene dayanılmadan ayırım yapılmasına yol açtigindan esitlik ilkesiyle bağdasmadigi, bu nedenle söz konusu ibarenin Anayasa'nin 2. ve 10. maddelerine aykiri olduğu ileri sürölmüstür.

6136 sayili Atesli Silahlar ve Bıçaklar İle Diger Aletler Hakkında Kanun'un itiraz konusu ibarenin yer aldığı 7. maddesinin 4534 sayili Yasa ile degisik son fıkrasında, *"Atesli silahla islenen cürümlerden hükümlü bulunanlar ile taksirli suçlar hariç olmak üzere bir yıldan fazla hürriyeti bağlayici cezaya mahkum olanlara (bu maddenin birinci fıkrasının 1 numarali bendinde sayılanlar hariç); affa ugramis olsalar bile hiçbir suretle atesli silah tasima ve bulundurma izni verilemez."* denilmektedir. 6136 sayili Yasa'nin 7. maddesinin yollamada bulunulan birinci fıkrasının 1 numarali bendinde sayılanlar ise, Cumhurbaşkanı, Basbakan ve Bakanlar, Yasama Organi Üyeleri ile bu görevlerde bulunmus olanlardır.

Anayasa'nin 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykiri durum ve tutumlardan kaçınan, hukukun üstün kurallariyla kendini bağli sayan, yargi denetimine açık, yasaların üstünde yasakoyucunun da uyması gereken temel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nin bulunduğu bilincinde olan devlettir. Bu bağlamda hukuk devletinde yasakoyucu yalnız yasaların Anayasa'ya degil, Anayasa'nin da hukukun evrensel temel ilkelerine uygun olmasını sağlamakla yükümlüdür.

Anayasa'nin 10. maddesinde *"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde esittir. Hiçbir*

kisiye, aileye, zümreye veya sinifa imtiyaz taninamaz. Devlet organlari ve idare makamlari bütün islemlerinde kanun önünde esitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadirlar." denilmektedir. Bu yasak, insan haklari belgelerinde oldugu gibi, birbirinin ayni durumunda olanlara ayri kuralların uygulanmasını, ayrıca ve açıkça ayrıcalıklı kisi ve toplulukların yaratılmasını engellemektedir. Ayni durumda olanlar için farklı düzenleme, esitlige aykırılık oluşturun. Anayasa'nin amaçladigi esitlik, mutlak ve eylemli esitlik değil hukuksal esitliktir. Ayni hukuksal durumlar ayni, ayri hukuksal durumlar ayri kurallara bagli tutulursa Anayasa'nin öngördüğü esitlik çıgınenmis olmaz. Baska bir anlatımla, kisisel nitelikleri ve durumları özdes olanlar arasında, yasalara konulan kurallarla degisik uygulamalar yapılamaz.

6136 sayili Yasa'nin 7. maddesinin son fıkrasında, kamu düzeni ve güvenligi bakımından silah tasımalarının ve bulundurmalarının sakıncalı olduğu kabul edilerek, atesli silahla islenen cürümlerden hükümlü bulunanlar ile taksirli suçlar hariç olmak üzere bir yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkum olanlara, affa ugramis olsalar bile hiçbir suretle atesli silah tasima ve bulundurma izni verilmeyecegi öngörülmüşken, ayni fıkradaki parantez içinde yer alan itiraz konusu ibare ile Yasa'nin 7. maddesinin 1 numaralı bendinde sayılan Cumhurbaskani, Basbakan ve Bakanlar, Yasama Organi Üyeleri ile bu görevlerde bulunmus olanlar anılan kuralin disinda tutulmustur. Sayılan bu kisiler baska yönlerden farklı statüde bulunsalar bile, Yasa'nin sözü edilen fıkrasında belirtilen suç ve cezalar bakımından diğer kisiler ile ayni hukuki durumda olduklarından, anılan

mahkumiyetlere bagli olarak silah tasima ve bulundurmalarının yasaklanmasında da fark gözetilemez. Söz konusu kural, sayılan kisilere, ayni hukuksal durumdaki diğer kisilerin hiç birisine tanınmayan ve adalet duygusuyla bağdasmayan bir biçimde ayrıcalık getirmiştir.

Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nin 2. ve 10. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

VI- SONUÇ

10.7.1953 günlü, 6136 sayili "Atesli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun"un 7. maddesinin 4534 sayili Yasa ile degistirilen son fıkrasında yer alan "... (bu maddenin birinci fıkrasının 1 numaralı bendinde sayılanlar hariç) ..." ibaresinin Anayasa'ya aykiri olduğuna ve İPTALINE, 17.3.2004 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Baskan
Mustafa BUMIN

Üye
Sacit ADALI

Üye
Ali HÜNER

Üye
Fulya KANTARCIOGLU

Üye
Aysel PEKİNER

Üye
Ertugrul ERSOY

Esas Sayisi : 2001/282
Karar Sayisi : 2004/34

Üye

Tülay TUGCU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Fazil SAGLAM

Üye

A. Necmi ÖZLER